

INHOUDSOPGAVE

1. INTRODUCTIE	11
1.1 Eisen van een opleiding	12
1.1.1 <i>Werken met kinderen in de praktijk</i>	12
1.1.2 <i>Opdoen van kennis en theorie</i>	17
1.1.3 <i>Praktijkopdrachten</i>	21
1.2 Ontwikkelingsprincipes bij kinderen	23
2. OBSERVEREN	27
2.1 Waarom observeren we kinderen en baby's	28
2.2 De rol van andere professionals bij observatie en beoordeling	36
2.3 Je werk voor andere professionals	36
2.4 Zorgvuldig te werk gaan	40
2.5 Methoden om te observeren en te beoordelen	44
2.6 Verschillende methoden om verslagen te maken	45
2.6.1 <i>Beschrijvend</i>	46
2.6.2 <i>Tijdsobservaties</i>	51
2.6.3 <i>Voorgecodeerde observaties</i>	53
2.6.4 <i>Het sociogram</i>	55
2.7 Voorbereidingen en voorwaarden	58
2.8 Presentatieopdrachten	61
2.9 Het verwerken van je observaties	63
2.9.1 <i>Observaties verbinden met andere zaken</i>	63
2.9.2 <i>Interpreteren, hoe doe je dat? De stap-voor-stap methode</i>	66
2.9.3 <i>Leerpunten en fouten</i>	67

3. WERKEN MET GROEPEN KINDEREN 75

- 3.1 Hoe maak je een activiteitenprogramma? 76
 - 3.1.1 Structureren of niet? 76
 - 3.1.2 Thematisch programma 78
 - 3.1.3 Het maken van een activiteitenprogramma aan de hand van de ontwikkelingsgebieden 79
 - 3.1.4 Belang van spel in een activiteitenplan 82
- 3.2 Hoe kom je achter de behoeften van een kind? 84
 - 3.2.1 Observatie 84
- 3.3 Een verslag schrijven over een activiteit 85
- 3.4 Drie termijnen bij activiteitenprogramma's 86
 - 3.4.1 Het lange termijnprogramma 87
 - 3.4.2 Het middellange termijnprogramma 88
 - 3.4.3 Het korte termijnprogramma 89
- 3.5 Een activiteitenprogramma maken, uitvoeren en evalueren 89
 - 3.5.1 Leren, werken, spelen... 90
 - 3.5.2 Onderzoek de leerervaringen die kinderen opdoen (wat gebeurt er precies?) 95
 - 3.5.3 Voer de activiteiten uit en evalueer ze wanneer dat nodig is (hoe voer ik het uit en wanneer en met wie praat ik erover?) 104
 - 3.5A Een activiteitenprogramma voor kinderen tussen nul en een jaar 106
 - 3.5B Een activiteitenprogramma voor kinderen van een tot drie jaar 115
 - 3.5C Een activiteitenprogramma voor kinderen van drie tot vier jaar 126
 - 3.5D Een leerplan voor schoolkinderen van vier tot acht jaar 133
- 3.6 Kinderen en gewoontehandelingen 140
 - 3.6.1 Routinewerkzaamheden in een kindercentrum 141
 - 3.6.2 Werken met routinehandelingen 143
- 3.7 Belangrijke algemene principes 144

4. GRONDBEGINSELEN VAN HET ZORGEN VOOR KINDEREN 149

- 4.1 Kenmerken van een positief leefmilieu 150
 - 4.1.1 Zorg voor hygiënische omstandigheden 151
 - 4.1.2 De omgeving veilig maken 156
 - 4.1.3 Een stimulerende omgeving scheppen 162
- 4.2 Manieren om een positieve omgeving te creëren 172
- 4.3 Lichamelijke verzorging 177

4.3.1 Lichamelijke basisbehoeften en bijbehorende gezondheidsvoorschriften	177
4.3.2 Zorg en bescherming van huid, haar, voeten en orale hygiëne	179
4.3.3 Reinheid, regelmaat en rust	183
4.3.4 Zindelijkheidstraining	187
4.4 Gezondheids- en veiligheidsvoorschriften	192
4.4.1 Hoofdpunten van de algemene maatregel van bestuur	192
4.4.2 Veiligheid op diverse terreinen	199
4.4.3 Alledaagse veiligheid	205
4.5 Eten is leven	211
4.5.1 Voedingsleer	211
4.5.2 Omgaan met eten	223
4.5.3 Eten, ziekte en diversiteit	231

5. WERKEN IN DE KINDEROPVANG 243

5.1 Beroep en werkveld	245
5.1.1 Taakomschrijvingen	245
5.1.2 Verschillende voorzieningen	249
5.1.3 Wettelijke erkenningen	254
5.1.4 Gastouder nader verkend	258
5.2 Werk zoeken	262
5.2.1 Hoe vind je de juiste baan?	262
5.2.2 Wat er komt kijken bij solliciteren	266
5.2.3 Arbeidsvoorwaarden en arbeidsovereenkomsten	278
5.4 Het werk als beroepskracht	283
5.4.1 De codes en principes van vertrouwelijkheid respecteren	283
5.4.2 Oog voor de behoeften van kinderen	288
5.4.3 Samenwerken met ouders als partners	289
5.4.4 Werkinzet	289
5.5 Werken als onderdeel van een effectieve organisatie	291
5.5.1 Leidinggevende structuren	291
5.5.2 Samenwerkingsvaardigheden	297

REGISTER 309